NORAKSTS

Lieta Nr. A 42 5552 06
Lietvedības Nr. A 1364-08/8

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 8.augustā

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis M.Birkmanis,

piedaloties pieteicējiem *J.T.*, *P.K.*, *G.P.*, *M.S.*,
atbildētājas – Daugavpils pilsētas pašvaldības pusē pieaicinātās iestādes – Daugavpils pilsētas domes pilnvarotajām pārstāvēm Marinai Dimitrijevai un Santai Pupiņai,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *G.P.* pieteikumā par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.920 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, *J.T.* pieteikumā par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.914 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, *P.K.* pieteikumā par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.926 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, *M.S.* pieteikumā par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.915 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 13.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *G.P.* pieteikums, kurā pieteicējs lūdz atcelt Daugavpils pilsētas domes (turpmāk arī – atbildētāja) 2006.gada 12.oktobra lēmumu Nr.920, ar kuru nolemts noraidīt *G.P.* lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30 apmērā, un izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

2006.gada 13.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *J.T.* pieteikums, kurā pieteicējs lūdz atcelt Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmumu Nr.914, ar kuru nolemts noraidīt *J.T.* lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30 apmērā, un izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

2006.gada 13.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *M.S.* pieteikums, kurā pieteicējs lūdz atcelt Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmumu Nr.915, ar kuru nolemts noraidīt *M.S.*

lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30 apmērā, un izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

2006.gada 15.novembrī Administratīvajā rajona tiesā saņemts *P.K.* pieteikums, kurā pieteicējs lūdz atcelt Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmumu Nr.926, ar kuru nolemts noraidīt *P.K.* lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30 apmērā, un izdot pieteicējam labvēlīgu administratīvo aktu.

Ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2007.gada 28.marta, Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2007.gada 29.marta un Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2007.gada 24.aprīļa lēmumiem minētās lietas apvienotas vienā tiesvedībā, piešķirot apvienotajai lietai Nr.A42555206.

[2] *G.P.*, *J.T.*, *P.K.* un *M.S.* pārsūdzētos administratīvos aktus uzskata par nepamatotiem un pretlikumīgiem, pamatojoties uz turpmāk norādītajiem apsvērumiem.

[2.1] Administratīvā procesa likuma 64.pantā noteikts administratīvā akta izdošanas termiņš – viena mēneša laikā no iesnieguma iesniegšanas dienas. Tikai likumā noteiktajos gadījumos un kārtībā šis termiņš var būt pagarināts. Iesnieguma izskatīšanas termiņš netika pagarināts un pieteicēji par to nebija informēti.

[2.2] Pieteicēji par nepamatotu uzskata atbildētājas viedokli, ka viņi ir vainīgi, ka iesniegumi netika izskatīti savlaicīgi, jo par administratīvā procesa nodrošināšanu iestādē ir atbildīga iestāde, bet nevis iesniedzējs.

[2.3] Pieteicēji nepiekrīt atbildētājas viedoklim, ka nav cēloniskās sakarības starp iesnieguma termiņa neievērošanu un viņu zaudējumiem.

Iesnieguma izskatīšanas termiņa ievērošana (tāpat kā pārējo administratīvā procesa normu ievērošana) ir iestādes pienākums, bet nevis tās brīva griba. Likums neprasa no iesniedzēja būt par speciālistu tiesību zināšanās un kontrolēt iestādi, kā tā ievēro likumus. Ja pat iesniedzējam nav nekādas zināšanas tiesību jomā un viņš, piemēram, nezina termiņus, kas noteikti iesniegumu izskatīšanai, likums neļauj iestādei tādos gadījumos rīkoties prettiesiski attiecībā pret tādu iesniedzēju. Valstī pastāv tiesiskās paļāvības princips, kas nozīme, ka jebkura privātpersona var paļauties, ka iestādes rīcība ir tiesiska un konsekventa jebkurā gadījumā.

[2.4] Administratīvā procesa likuma 49.panta trešajā daļā noteikts, ka termiņa neievērošana jau pati par sevi uzskatāma par morālo kaitējumu Administratīvā procesa likuma 92.panta izpratnē. Iesnieguma izskatīšana un lēmuma pieņemšana pēc likumā noteikta termiņa pilnīgi neizslēdz iestādes vainu un atbildību par termiņa neievērošanu.

[3] Atbildētāja pusē pieaicinātā iestāde – Daugavpils pilsētas dome – tiesai iesniegtajos rakstveida paskaidrojumos norāda, ka pieteikumos ietvertos prasījumus neatzīst turpmāk minēto apsvērumu dēļ.

[3.1] Atbildētāja uzskata, ka pārsūdzētie lēmumi pilnībā atbilst Administratīvā procesa likumā noteiktajai administratīva akta formai un sastāvdaļām. Pašvaldība ir ievērojusi visus procesuālos noteikumus, tai skaitā, veikusi personas uzklausīšanu un viedokļa noskaidrošanu pirms nelabvēlīga administratīvā akta – atteikuma izmaksāt morālo kaitējumu Ls 30 apmērā, pieņemšanas.

[3.2] Atbildētāja ir ievērojusi arī administratīvā akta izdošanas termiņu. Lēmuma pamatojumā norādīti visi lietas apstākļi un dots to juridiskais vērtējums, konstatējot to, ka nav Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likumā noteiktā tiesiskā pamata morālā kaitējuma atlīdzināšanai Ls 30 apmērā.

[3.3] Administratīvā procesa likuma 92.pants noteic, ka prasīt atlīdzinājumu var par morālo kaitējumu, kas nodarīts ar administratīvo aktu vai faktisko rīcību. Pieteicēji apgalvoja, ka 2006.gada 13.jūlija lēmums Nr.604 par adrešu piešķiršanu netiek pārsūdzēts, savukārt, Būvvaldes rīcība bija pabeigta ar 2006.gada 13.jūlija lēmuma Nr.604 pieņemšanu, tā netika apstrīdēta līdz 13.jūlijam, arī pēc tam, iesniedzot iesniegumu atbildētājai, pieteicēji nelūdza atzīt Būvvaldes rīcību par prettiesisku, secīgi, nav pamata izskatīt jautājumu par to, ar kādu administratīvo aktu vai faktisko rīcību atbildētāja varētu būt nodarījusi kaitējumu.

[4] Pieteicēji tiesas sēdē uzturēja pieteikumā ietverto prasījumu.

[5] Atbildētājas pārstāves tiesas sēdē pieteikumu neatzina un uzturēja atbildējas rakstveida paskaidrojumos norādītos argumentus.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudot lietas materiālus un noklausoties pieteicēju un atbildētājas pārstāvju paskaidrojumus atzīst, ka pieteikumi ir nepamatoti un noraidāmi.

[7] Tiesa konstatē lietā šādus faktiskos apstākļus:

[7.1] *G.P.* lietā:

[7.1.1] 2006.gada 16.februārī *G.P.* vērsies Daugavpils pilsētas domes būvvaldē ar iesniegumu, lūdzot piešķirt adresi garāžai Nr.1443, Vidzemes ielā, garāžu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā „Dzelzceļnieks” *(lietas I.sējuma 6.lapa)*;

[7.1.2] 2006.gada 13.jūlijā Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.604 „Par adrešu piešķiršanu garāžām”, nolemjot piešķirt adreses garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Dzelzceļnieks” esošajām garāžām, tostarp, *G.P.* lietošanā un valdījumā esošajai garāžai Nr.1443, adresi Vidzemes iela 1443 V *(lietas I.sējuma 29.lapa)*;

[7.1.3] ar 2006.gada 14.septembra iesniegumu *G.P.* vērsies Daugavpils pilsētas domē, iesniegums saņemts Daugavpils pilsētas domē

2006.gada 18.septembrī, lūdzot samaksāt kompensāciju par nodarīto morālo zaudējumu Ls 30,- apmērā *(lietas I.sējuma 30.lapa)*;

[7.1.4] 2006.gada 22.septembrī Daugavpils pilsētas dome nosūtījusi *G.P.* pieprasījumu Nr.P-1013/02.01-13, lūdzot iesniegt visus *G.P.* rīcībā esošos pierādījumus, kā arī rakstveidā izteikt viedokli un argumentus lietā *(lietas I.sējuma 31.lapa)*;

[7.1.5] 2006.gada 27.septembrī *G.P.* sniedzis paskaidrojumus pamatojoties uz Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 22.septembra pieprasījumu Nr.P-1013/02.01-13 *(lietas I.sējuma 32.lapa)*;

[7.1.6] 2006.gada 12.oktobrī Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.920 „Par *G.P.* iesnieguma izskatīšanu", nolemjot noraidīt *G.P.* lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30,- apmērā *(lietas I.sējuma 11.-15.lapa)*;

[7.2] *J.T.* lietā:

[7.2.1] 2006.gada 2.martā *J.T.* vērsies Daugavpils pilsētas domes būvvaldē ar iesniegumu, lūdzot piešķirt adresi garāžai Nr.V-287, Vidzemes ielā, garāžu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā „Dzelzceļnieks" *(lietas II.sējuma 7.lapa)*;

[7.2.2] 2006.gada 13.jūlijā Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.604 „Par adrešu piešķiršanu garāžām", nolemjot piešķirt adreses garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Dzelzceļnieks" esošajām garāžām, tostarp, *J.T.* lietošanā un valdījumā esošajai garāžai Nr.287, adresi Vidzemes iela 287 V *(lietas II.sējuma 31.lapa)*;

[7.2.3] ar 2006.gada 15.septembra iesniegumu *J.T.* vērsies Daugavpils pilsētas domē, iesniegums saņemts Daugavpils pilsētas domē 2006.gada 18.septembrī, lūdzot samaksāt kompensāciju par nodarīto morālo zaudējumu Ls 30,- apmērā *(lietas II.sējuma 32.lapa)*;

[7.2.4] 2006.gada 22.septembrī Daugavpils pilsētas dome nosūtījusi *J.T.* pieprasījumu Nr.P-1014/02.01-13, lūdzot iesniegt visus *J.T.* rīcībā esošos pierādījumus, kā arī rakstveidā izteikt viedokli un argumentus lietā *(lietas II.sējuma 33.lapa)*;

[7.2.5] 2006.gada 28.septembrī *J.T.* iesniedzis paskaidrojumus pamatojoties uz Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 22.septembra pieprasījumu Nr.P-1014/02.01-13 *(lietas II.sējuma 12.lapa)*;

[7.2.6] 2006.gada 12.oktobrī Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.914 „Par *J.T.* iesnieguma izskatīšanu", nolemjot noraidīt *J.T.* lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30,- apmērā *(lietas II.sējuma 13.-17.lapa)*;

[7.3] *P.K.* lietā:

[7.3.1] 2006.gada 10.aprīlī *P.K.* vērsies Daugavpils pilsētas domes būvvaldē ar iesniegumu, lūdzot piešķirt adresi garāžai Nr.860, Vidzemes ielā, garāžu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā „Dzelzceļnieks" *(lietas III.sējuma 8.lapa)*;

[7.3.2] 2006.gada 13.jūlijā Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.604 „Par adrešu piešķiršanu garāžām", nolemjot piešķirt adreses garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Dzelzceļnieks" esošajām garāžām, tostarp, *P.K.* lietošanā un valdījumā esošajai garāžai Nr.860, adresi Vidzemes iela 860 V *(lietas III.sējuma 31.lapa)*;

[7.3.3] ar 2006.gada 30.septembra iesniegumu *P.K.* vērsies Daugavpils pilsētas domē, iesniegums saņemts Daugavpils pilsētas domē 2006.gada 2.oktobrī, lūdzot samaksāt kompensāciju par nodarīto morālo zaudējumu Ls 30,- apmērā *(lietas III.sējuma 10.lapa)*;

[7.3.4] 2006.gada 3.oktobrī Daugavpils pilsētas dome nosūtījusi *P.K.* pieprasījumu Nr.K-1062/02.01-13, lūdzot iesniegt visus *P.K.* rīcībā esošos pierādījumus, kā arī rakstveidā izteikt viedokli un argumentus lietā *(lietas III.sējuma 11.lapa)*;

[7.3.5] 2006.gada 6.oktobrī *P.K.* sniedzis paskaidrojumus pamatojoties uz Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 3.oktobra pieprasījumu Nr.K-1062/02.01-13 *(lietas III.sējuma 12.lapa)*;

[7.3.6] 2006.gada 12.oktobrī Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.926 „Par *P.K.* iesnieguma izskatīšanu", nolemjot noraidīt *P.K.* lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30,- apmērā *(lietas III.sējuma 13.-17.lapa)*;

[7.4] *M.S.* lietā:

[7.4.1] 2006.gada 14.februārī *M.S.* vērsies Daugavpils pilsētas domes būvvaldē ar iesniegumu, lūdzot piešķirt adresi garāžai Nr.V 627, Vidzemes ielā, garāžu īpašnieku kooperatīvajā sabiedrībā „Dzelzceļnieks" *(lietas IV.sējuma 7.lapa)*;

[7.4.2] 2006.gada 13.jūlijā Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.604 „Par adrešu piešķiršanu garāžām", nolemjot piešķirt adreses garāžu īpašnieku kooperatīvās sabiedrības „Dzelzceļnieks" esošajām garāžām, tostarp, *M.S.* lietošanā un valdījumā esošajai garāžai Nr.627, adresi Vidzemes iela 627 V *(lietas IV.sējuma 29.lapa)*;

[7.4.3] ar 2006.gada 19.septembra iesniegumu *M.S.* vērsies Daugavpils pilsētas domē, iesniegums saņemts Daugavpils pilsētas domē 2006.gada 19.septembrī, lūdzot samaksāt kompensāciju par nodarīto morālo zaudējumu Ls 30,- apmērā *(lietas IV.sējuma 9.lapa)*;

[7.4.4] 2006.gada 22.septembrī Daugavpils pilsētas dome nosūtījusi *M.S.* pieprasījumu Nr.S-1020/02.01-13, lūdzot iesniegt visus *M.S.* rīcībā esošos pierādījumus, kā arī rakstveidā izteikt viedokli un argumentus lietā *(lietas IV.sējuma 10.lapa)*;

[7.4.5] 2006.gada 9.oktobrī *M.S.* sniedzis paskaidrojumus pamatojoties uz Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 22.septembra pieprasījumu Nr.S-1020/02.01-13 *(lietas IV.sējuma 11.lapa)*;

[7.4.6] 2006.gada 12.oktobrī Daugavpils pilsētas dome pieņēmusi lēmumu Nr.915 „Par *M.S.* iesnieguma izskatīšanu", nolemjot noraidīt *M.S.*

lūgumu atlīdzināt morālo kaitējumu Ls 30,- apmērā *(lietas IV.sējuma 12.-16.lapa)*.

[8] No lietas materiāliem secināms, ka pieteicēji vēlas saņemt morālā kaitējuma atlīdzinājumu, kas nodarīts 2006.gada 13.jūlija Daugavpils pilsētas domes lēmuma Nr.604 „Par adrešu piešķiršanu garāžām" (turpmāk arī – Lēmums) pieņemšanas procesā, pieteicēju ieskatā atbildētājai pieļaujot nepamatotu kavēšanos ar Lēmuma izdošanu.

[9] Saskaņā ar APL 92.pantu ikviens var prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņam nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību.

No minētās tiesību normas izriet, ka priekšnoteikums atlīdzības pieprasīšanai ir zaudējumi un kaitējums, kas personai nodarīts ar administratīvo aktu vai faktisko rīcību, tādējādi tiesa atzīst, ka pieteikuma priekšmets nevar būt atlīdzinājuma pieprasīšana bez prasījuma saistībā ar administratīvo aktu vai faktisko rīcību.

[10] Lietā nav strīda par to, ka pieteicēji nav pārsūdzējuši 2006.gada 13.jūlija Daugavpils pilsētas domes lēmumu Nr.604 „Par adrešu piešķiršanu garāžām". Minēto apliecina arī pieteicēju papildus paskaidrojumos atbildētājai norādītais, ka pieteicēji nepārsūdzēja domes lēmumu par adrešu piešķiršanu *(lietas I.sējuma 32.lapa, II.sējuma 12.lapa, III.sējuma 12.lapa, IV.sējuma 11.lapa)*.

Tiesas ieskatā, neskatoties uz to, ka Lēmums ir pieteicējiem labvēlīgs administratīvs akts, pieteicēji bija tiesīgi, viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, pārsūdzēt Lēmumu tiesā, lūdzot tiesu izvērtēt vai tā pieņemšanas laikā nav tikuši pieļauti procesuāli pārkāpumi, tostarp, vai ir ievēroti, Administratīvā procesa likumā noteiktie administratīvā akta izdošanas termiņi, kā arī vienlaicīgi prasīt atlīdzinājumu par nodarīto morālo kaitējumu. Ar šādu pieteikumu pieteicēji Administratīvajā rajona tiesā nav vērsušies.

[11] Izvērtējot lietas materiālus vienlaikus norādāms, ka jau administratīvajā procesā iestādē pieteicēji nav izmantojuši visas savas tiesības. Tā kā Daugavpils pilsētas domes būvvalde kavējās ar lēmuma pieņemšanu, nepaziņojot, ka iesnieguma izskatīšanas termiņu objektīvu iemeslu dēļ nepieciešams pagarināt, pieteicēji bija tiesīgi sākotnēji vērsties augstākā iestādē – Daugavpils pilsētas domē, lūdzot izdot labvēlīgu administratīvu aktu un atlīdzināt morālo kaitējumu. Lēmuma pieņemšanas laikā pieteicēji nav vērsušies ar atkārtotiem iesniegumiem vai sūdzībām par iestādes kavēšanos ar lēmuma pieņemšanu.

Pie nosacījuma, ja arī augstāka iestāde neievērotu administratīvā akta izdošanas termiņus, tad pieteicēji būtu tiesīgi vērsties tiesā, ar pieteikumu

par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

[12] Tiesai, izvērtējot Lēmuma pieņemšanas procesa likumību un pie nosacījuma, ja tiktu atzīts, ka atbildētājas rīcība administratīvā akta izdošanas procesā bijusi prettiesiska, būtu pamats morālā kaitējuma atlīdzinājuma izskatīšanai.

Balstoties uz iepriekš minēto, secināms, ka nav pamata lietā lemt par morālā kaitējuma atlīdzinājumu, jo pieteicēji nav pārsūdzējuši Lēmumu.

[13] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 7.pantu iestādes un tiesas rīcībai jāatbilst tiesību normām. Iestāde un tiesa darbojas normatīvajos aktos noteikto pilnvaru ietvaros un savas pilnvaras var izmantot tikai atbilstoši pilnvarojuma jēgai un mērķim.

Ņemot vērā iepriekš spriedumā konstatēto, tiesa neatrod pamatu atbildētājas lēmumu par morālā kaitējuma atlīdzināšanu atzīšanai par prettiesiskiem. Atbildētāja lēmumos ir vērtējusi tās rīcībā esošos pierādījumus un pieteicējiem nelabvēlīgi administratīvie akti ir izdoti pamatoti. Līdz ar to tiesa secina, ka lēmumi ir tiesiski administratīvie akti, savukārt pieteicēju pieteikumi nav pamatoti un tādejādi nepastāv priekšnoteikumi labvēlīgu administratīvo aktu izdošanai.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu un 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt *G.P.* pieteikumu par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.920 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, *J.T.* pieteikumu par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.914 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, *P.K.* pieteikumu par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.926 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu, *M.S.* pieteikumu par Daugavpils pilsētas domes 2006.gada 12.oktobra lēmuma Nr.915 atcelšanu un labvēlīga administratīvā akta izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnesis (paraksts) M.Birkmanis

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas
tiesnesis _____ M.Birkmanis
Rīgā, 2008.gada 8.augustā.